

Rozhovor s Moriheiem Uešibou a Kiššomaru Uešibou

A: Když jsem studoval na vysoké škole, můj učitel filosofie nám ukázal podobiznu slavného filosofa a já jsem nyní uchvácen jeho podobností s vámi.

Ósensei: Možná jsem měl stát spíš filosofem. Moje duchovní stránka převládá nad fyzickou.

B: Prý je aikidó úplně jiné než třeba karate nebo džúdó.

Ósensei: Podle mě, dalo by se říct, je skutečným bojovým uměním, protože je založené na univerzální pravdě. Tento svět se skládá z mnoha různých částí. Stále je jako celek sloučen jako rodina a symbolizuje nejvyšší vyjádření pravdy. Při takovémto pohledu na Svět aikidó nemůže být ničím jiným než bojovým uměním lásky. Nemůže být bojovým uměním násilí. Z tohoto důvodu je aikidó, dalo by se říct, jen jiným projevem Stvořitele světa. Jinými slovy, aikidó je jako obr (nezměrný v přírodě). Proto se v aikidó Nebe a Země stávají místem pro cvičení. Mysl aikidóků musí být mírumilovná a nenásilná. To je taková, která mění násilí v harmonii. A to je, myslím, opravdový duch japonských bojových umění. Dostali jsme zemi, abychom ji změnili v nebe na zemi. Činnosti spojené s válkou tu nemají místo.

A: To je potom ale něco úplně jiného než tradiční bojová umění.

Ósensei: Ovšem ,že je to něco jiného. Když se podíváme do minulosti, můžeme vidět, jak byla bojová umění zneužívána. V době Sengoku (válčících knížectví, 1482-1558; pozn. př.) užívali místní knížata bojová umění jako pomůcku k ochraně vlastní zájmu a k uspokojení své nenasytosti. To bylo, myslím, naprosto nepatřičné. Protože jsem sám v době války vojáky vyučoval bojová umění jako prostředek k zabíjení ostatních, velmi mě to po skončení konfliktu znepokojovalo. Byla to pro mě motivace k objevení pravého ducha aikidó. To bylo před sedmi lety, kdy jsem přišel na myšlenku vybudování nebe na zemi. Důvodem mého přecevzetí bylo to, že ačkoliv nebe a země (hmotný svět) dosáhly stavu dokonalosti a jsou ve svém vývoji relativně stabilní, pozice lidstva (konkrétně Japonců) se otrásá v základech. Nejdříve ze všeho musíme změnit situaci. Uskutečnění tohoto poslání je cesta k rozvoji světové humanity. Když jsem toto zjistil, došel jsem k závěru, že skutečný smysl aikidó je láska a harmonie. Tedy, slovo „bu“ (bojové) je vyjádřením lásky. Studoval jsem aikidó, abych posloužil své zemi. Čili duch aikidó může být pouze láska a harmonie. Aikidó bylo stvořené podle principů a zákonitostí Světa. Proto je to budó (bojové umění) absolutního vítězství.

B: Mohl byste prosím říct něco o principech aikidó. Veřejnost považuje aikidó za něco záhadného jako třeba nindžucu, protože jste porazil obrovité soupeře s neuvěřitelnou rychlostí a jste schopen zdvihnout předměty vážící několik stovek kilogramů.

Ósensei: Ono se to záhadným jenom zdá být. V aikidó využíváme sílu protivníka, takže čím víc síly protivník použije, tím je to pro nás jednodušší.

B: Takže v určitém slova smyslu je v džúdó aiki také, jelikož v džúdó se využívá synchronizace s rytmem protivníka. Když zatáhne, zatlačíme. Když zatlačí, zatáhneme. Pohybujeme jím podle tohoto principu, vyvedeme ho z rovnováhy a aplikujeme techniku.

Ósensei: V aikidó nejsou vůbec žádné útoky. Zaútočit znamená, ztrátu ducha. Držíme se principu absolutního neodporování. Jinými slovy, nebráníme útočníkovi. Čili, v aikidó nejsou

zádní protivníci. Vítězství v aikidó masakacu agacu (správné vítězství, vítězství nad sebou samým). Protože vítězí nade vším v souladu s posláním nebes, máte neomezenou sílu.

B: Znamená to *ato no sen* ? (Tento výraz znamená opožděná reakce na útok)

Ósensei: V žádném případě. Není to otázka ani *sensen no sen* ani *sen no sen*. Kdybych to chtěl vyjádřit slovy, mohl bych říct, že ovládáme protivníka bez toho, že by jsme se ho pokoušeli ovládat. Je to stav nepřetržitého vítězství. Není to otázka vítězství nebo porážky protivníka. V tomto smyslu v aikidó není žádný protivník. I když byste měli protivníka, stane se vaší součástí, pouze partnerem, kterého kontrolujete.

B: Kolik je v aikidó technik?

Ósensei: Kolem 3,000 základních technik a každá má 16 variant....takže jich je mnoho tisíc. A v závislosti na situaci se vytvářejí nové.

A: Kdy jste začal studovat bojová umění?

Ósensei: Když mi bylo asi 14 nebo 15. Nejdříve jsem se učil tenšindžó rjú džúdzucu u Tokusaburó Tozawi senseie, potom kito rjú, jagju rjú, aoi rjú, šinkage rjú. Všechno to jsou formy džúdzucu. Nicméně jsem si myslel, že by mohli být i jiné formy opravdového budó někde jinde. Zkusil jsem hozóin rjú sodžucu a kendó. Ale všechny tyto umění se soustředí na boj jeden proti jednomu a nemohly mě uspokojit. Procestoval jsem mnoho koutů země a hledal Cestu a školy, ale marně.

A: Je to asketický výcvik bojovníka?

Ósensei: Ano, hledání opravdového budó. Když jsem navštěvoval ostatní školy, nikdy jsem nevyzival učitele. Jednotlivec je v rámci dódžo zatížen mnoha věcmi, takže je pro něj velmi těžké ukázat své skutečné schopnosti. Věnoval jsem mu náležitou úctu a učil jsem se od něj. Kdybych se považoval za lepšího, opět bych mu věnoval svou úctu a vrátil bych se domů.

B: Takže jste se neučil aikidó od začátku. Kdy aikidó vzniklo?

Ósensei: Jak už jsem řekl předtím, cestoval jsem na různá místa a hledal opravdové budó. Potom, když mi bylo asi 30 let, jsem se usadil na Hokkaidó. Při jedné příležitosti, když jsem nocoval v zájezdním hostinci Hišida v Engaru, jsem potkal jistého učitele Sokakua Takedu z rodiny Aizu. On učil daitó rjú džúdzucu. Během 30 dnů, kdy jsem se u něho učil, jsem pocítil něco jako inspiraci. Později jsem ho pozval k sobě domů a společně s 15 nebo 16 svými zaměstnanci jsem se stal žákem hledajícím podstatu budó.

B: Objevil jste aikidó, když jste se učil daitó rjú pod vedením Sokakua Takedy?

Ósensei: Ne. Přesněji by bylo říct, že Takeda Sensei otevřel mé oči k budó.

A: Byly nějaké zvláštní okolnosti, které provázely vaše objevení aikidó?

Ósensei: Ano. Stalo se to takhle. Když můj otec v roce 1919 vážně onemocněl, požádal jsem Takedu Senseie o dovolení odejít a vyrazil jsem domů. Na cestě domů mi někdo řekl, že kdybych se vydal do Ajabe blízko Kjóta a věnoval modlitbu, otec se uzdraví. Tak jsem se tam

vydal a potkal Onisabura Degučiho. Později, když jsem dorazil domů, jsem zjistil, že můj otec již zemřel. I když jsem se s Degučim potkal jenom jednou, rozhodl jsem se, že se s celou rodinou do Ajabe přestěhuji a skončilo to tak, že jsem tam zůstal až skoro do konce období Taišó (1912-1926; pozn.překl.). Ano...tehdy mi bylo asi 40 let. Jednoho dne, když jsem se sušil u studny, dopadl na mě z nebe vodopád oslepujících blesků a obklopil mé tělo. Ihned potom se mé tělo zvětšovalo a zvětšovalo, až dosáhlo velikosti nekonečného Vesmíru. Ohromený tímto zážitkem, jsem si najednou uvědomil, že to co bysme měli v budó hledat není snaha po vítězství. Tohle je aikidó a starý pohled kendžucu. Po tomto zážitku jsem pocítil takové štěstí, že jsem se nemohl ubránit slzám.

B: Takže v budó není dobré být silný. Od dávných dob se vyučovalo sjednocení „ken“ a „zen“. Samozřejmě smysl budó nelze pochopit bez vyprázdnění mysli. Vezmeme li toto na vědomí, ani dobré ani špatné nemá význam.

Ósensei: Jak už jsem řekl předtím. Smysl budó je Cesta masakacu agacu.

B: Slyšel jsem historku o tom, jak jste se zapletl do potyčky se 150 dělníky.

Ósensei: Opravdu? Jak si to já pamatuji...Degučí Sensei odcestoval v roce 1924 do Mongolska, aby uskutečnil svůj cíl asijské komunity v souladu s národní politikou. Já jsem ho na jeho žádost doprovázel, ačkoliv jsem měl nastoupit do armády. Cestovali jsme přes Mongolsko a Mandžusko, kde jsme narazili na skupinu horských banditů. Propukla prudká přestřelka. Opětoval jsem palbu a podařilo se mi doběhnout doprostřed mezi ně. Bez lítosti jsem na ně zaútočil a rozprášil je. Úspěšně se mi tak podařilo uniknout nebezpečí.

A: Je zřejmé, že máte k Mandžusku vztah. Strávil jste tam mnoho času.

Ósensei: Od toho incidentu jsem byl v Mandžusku dost často. Působil jsem jako poradce přes bojová umění v šinbudenské organizaci stejně tak jako na univerzitě Kenkoku v Mongolsku. Z toho důvodu jsem tam byl dobře přijat.

B: Ašihei Hino napsal příběh, který se jmenuje „Oja no Za“. Popisuje tam ranné období Tenrjua Saburóa, rebela v sumo, a jeho setkání s aikidó a jeho opravdové podstaty. Týkalo se to vás?

Ósensei: Ano.

B: Takže to znamená, že jste byly nějaký čas spolu.

Ósensei: Ano. Bydlel v mém domě asi tři měsíce.

B: To bylo v Mandžusku?

Ósensei: Ano. Setkal jsem se s ním, když jsem se vracel z oslavy desátého výročí vzniku vlády Mandžuska. Na večíрку byl dobře vypadající muž a mnoho lidí ho pobízelo takovými řečmi jako, „Tenhle učitel má obrovskou sílu. Co kdyby jste vyzkoušel svoji sílu proti němu?“ Zeptal jsem se někoho, kdo seděl vedle mě, kdo je ten pán. Vysvětlili mi, že je to ten slavný Tenrjú, který odešel z Asociace zápasníků sumo. Poté jsme byli představeni a nakonec to skončilo tak, že jsme se rozhodli změřit svoje síly. Sedl jsem si a řekl Tenrjuovi, aby se mě pokusil povalit a aby tlačil opravdu, protože není žádný důvod, aby se mě šetřil. Protože jsem

znal tajemství aikidó, nemohl se mnou pohnout ani o centimetr. Dokonce Tenrjú vypadal, že ho to překvapilo. Díky tomuto zážitku se začal učit aikidó. Byl to dobrý člověk.

A: Byl jste také nějak ve spojení s námořnictvem?

Ósensei: Ano. Dlouhou dobu. Počínaje rokem 1927 nebo 28, po dobu asi 10 let jsem působil na poloviční úvazek v námořní akademii.

B: Vyučoval jste také v armádě, v době, kdy jste učil na námořní akademii?

Ósensei: Ano. V roce 1932 nebo 33 jsem začal učit bojové umění v armádní škole v Tojamě. (prefektura na západním pobřeží Honšú; pozn. překl.) Potom mezi roky 1941-42 jsem vyučoval studenty ve vojenské policejní akademii. Při jedné příležitosti jsem také provedl ukázkou aikidó na přání generála Tošie Maedy, superintendanta v armádní škole.

B: Byl jste zapojen do výuky vojáků. Musel jste narazit na spoustu drsných typů a zažít hodně příhod.

Ósensei: Ano. Jednou jsem byl dokonce napaden ze zálohy.

B: Bylo to proto, že vás považovali za panovačného učitele?

Ósensei: Ne tak to nebylo. Bylo to proto, aby vyzkoušeli moji sílu. Bylo to v době, kdy jsem začínal učit vojenskou policii. Jednoho večera, když jsem šel po cvičišti, jsem cítil, že se stane něco divného. Cítil jsem, že je něco ve vzduchu. Náhle se ze všech směrů vyhrnuli vojáci, schovaní za keře a jámách a obklíčili mě. Zaútočili na mě s dřevěnými meči a dřevěnými puškami. Ale protože jsem byl na takové věci zvyklý, vůbec mě to nevadilo. Jak se mě snažili zasáhnout uhýbal jsem tělem sem a tam než se všichni vyčerpali.

V každém případě svět je plný překvapení. Jednou jsem potkal jednoho z mužů, kteří mě napadli. Při nedávné schůzi poznal moji tvář a přišel ke mně s úsměvem od ucha k uchu. Po tom, co jsme si pár minut povídali, jsem se dozvěděl, že je to jeden z útočníků, kteří na mě zaútočili toho večera před mnoha lety. Podrbal se na hlavě a řekl mi : „Velmi mě mrzí, co se tehdy stalo. Toho dne jsem debatovali o tom, jestli je nový učitel aikidó opravdu silný nebo ne. Několik z nás, horkokrevných vojenských policistů, se rozhodlo nového učitele vyzkoušet. Kolem 30 mužů se schovalo a čekalo. Byli jsme úplně ohromení, že 30 sebejistých mužů nezmůže nic proti vaší síle.“

C: Staly se vám ještě nějaké příhody, v době, kdy jste působil na škole v Tojamě?

Ósensei: Máte na mysli měření sil? Jeden incident se odehrál, tuším, před tou událostí ve vojenské akademii. Několik kapitánů, kteří působili na škole v Tojamě, mě vyzvali abych s nimi změřil svou sílu. Všichni se chlubil tím, jak těžké věci uzvedli, nebo jak široká polena dokázali přerazit. Já jsem jim odpověděl: „Já nemá sílu jako vy, ale dokážu porazit takové jako vy jedním jediným prstem. Protože by mě mrzelo, kdybych vás musel hodit, pojďme udělat tohle: Já napnu paži a položím prst na desku. Vy, pánové, si pak na mou ruku lehnete.“ Jeden, dva, potom tři důstojníci si na mou paži lehli. Všichni začali být našťvaní a já jsem počkal až jich na mě leželo šest. Potom jsem poprosil o sklenici vody a vypil ji svou levou rukou. Když jsem ji pil, všichni ztichli a dívali se udiveně po sobě.

B: Když pomíneme aikidó, musíte mít ohromnou sílu.

Ósensei: Vůbec ne.

Kiššomaru Uešiba: Samozřejmě, že má sílu, ale ta by se dala popsat spíš jako síla ki, než síla fyzická. Před časem, když jsme jeli k nové usedlosti na venkově, spatřili jsme sedm nebo osm dělníků, jak se marně snaží zdvihnout ohromný pařez. Můj otec jejich počínání chvíli sledoval a pak je požádal, aby ustoupili a zkusil to sám. Lehce ho zdvihl a odhodil na stranu. To je absolutně nemožné, udělat takovouhle věc za použití pouhé fyzické síly. Dále je tu ona příhoda s jistým Mihamahiroem.

B: To byl onen Mihamahiró z Takasago Beja Sumo Wrestling Association?

Ósensei: Ano. Byl z provincie Kišu. Když jsem působil v Šingu v prefektuře Wakajama, Mihamahiro zaujímal velmi dobré postavení v sumo. Měl ohromnou sílu a byl schopen uzvednout tři kolejnice, které vážili několik stovek liber. Když jsem se dozvěděl, že Mihamahiro přijel do města, požádal jsem ho, aby mě navštívil. Když jsme si povídali, řekl mi Mihamahiró: „Já jsem rovněž slyšel, že i vy máte velikou sílu. Mohli bychom své síly změřit?“ „V pořádku, to můžeme. Udržím vás pouze jedním prstem.“, odpověděl jsem. Pak jsem ho nechal, aby do mě zatlačil, zatímco jsem seděl. Ten chlapík, který byl chopen uzvednout věci enormní váhy se namáhal a těžce oddechoval, ale nebyl sto mě povalit. Potom jsem přesměroval jeho sílu pryč ode mě a on kolem mě proletěl. Jakmile dopadnul, přitlačil jsem ho k zemi jedním prstem a on zůstal ležet neschopen pohybu. Byl jsem jako dospělý držící dítě. Pak jsem navrhl, abychom to zkusili ještě jednou a nechal jsem ho, aby mi tlačil proti čelu. Nicméně, opět se mnou nemohl vůbec pohnout. Tak jsem natáhl nohy a zdvihl je nad podlahu, abych neměl rovnováhu a nechal ho, aby zatlačil. Stejně se mu to nepodařilo, nehnul jsem se ani o kousek. Byl neuvěřitelně překvapený a začal se učit aikidó.

A: Když říkáte, že jste držel člověka jedním prstem, znamená to, že jste tlačil na vitální body?

Ósensei: Nakreslil jsem kolem něho kruh. Jeho síla je obsažena uvnitř. Nezáleží na tom, jak je silný. V žádném případě nedokáže rozšířit působíště síly vně kruhu. Byl bezmocný. Takže, přidržíte li protivníka, když jste venku z kruhu, můžete ho udržet jedním prstem. Je to možné, protože protivník již ztratil svou sílu.

B: Opět je to záležitost fyzická. V džúdó je to stejné. Když házíte protivníkem, nebo ho držíte, děláte to samé. V džúdó, se pohybujete různými způsoby a snažíte se protivníka do takovéto pozice dostat.

A: Je vaše žena také z prefektury Wakajama?

Ósensei: Ano. Její dívčí jméno bylo Takeda.

A: Jméno rodiny Takeda je úzce spjato s bojovým uměním.

Ósensei: Dalo by se to tak říct. Moje rodina byla po mnoho generací loajální Císařské rodině a bezvýhradně jsme ji podporovali. Moji předkové se vzdali svého majetku a bohatství a stěhovali se z místa na místo, aby ji mohli sloužit.

B: Vy jste se také často stěhoval, když jste byl mladý. To muselo být pro vaši ženu velmi těžké.

Ósensei: Měl jsem hodně práce, takže jsem neměl mnoho volného času, který bych mohl strávit doma.

Kiššomaru Uešiba: Protože rodina mého otce byla dost zámožná, mohl se otec věnovat rozvíjení bojového umění. A kromě toho, určitý rys charakteru otce spočíval v tom, že se jen málo zajímal o peníze. Otec se usadil v Tókyu v roce 1926. Napřed přijel sám a poté, o rok později, ho následovala i jeho rodina. Místo, kde jsme se usadili bylo v Sarumači ve čtvrti Šibašisorobane. Dům jsme si najali s pomocí pana Kijoši Jamamota, syna generála Gambeje Jamamaota. V té době otec vlastnil značný majetek v okolí Tanabe, včetně obdělávaných i neobdělávaných polí a pozemků v horách. A ačkoliv měl málo peněz v hotovosti, nikdy neprodal ani kousek země. A nejenom to, když studenti přinášeli peníze za výuku, odpovídal: „Věci jako jsou peníze nechceme.“ Řekl jim, aby peníze položili na oltář a věnovali je božstvu (kamisama), ale nikdy je nepřijal přímo. Když potřeboval peníze, pokorně přišel k oltáři a přijal dary od božstva. Nikdy jsme nezamýšleli účtovat si peníze za výuku budó. Tělocvična byla tehdy v kulečnickové herně panského sídla pana Šimacu. Cvičit přicházelo mnoho hodnostářů, včetně šlechticů a armádních důstojníků jako byl třeba admirál Isamu Takešita. Používali jsme pojmenování Aikidžucu nebo Uešiba-rjú aikidžucu.

B: Kdy je, podle vás, nejlepší začít cvičit aikidó?

Kiššomaru Uešiba: Můžete začít cvičit od 7 nebo 8, ale ideální věk pro seriózní cvičení je kolem 15 nebo 16. Co do tělesné stavby tělo zmasivní a kosti jsou pevnější. Kromě toho aikidó obsahuje mnoho duchovních aspektů (to samozřejmě obsahují i ostatní bojová umění) a člověk si v tomto věku může osvojit přístup k podstatě budó. Když se to vezme kolem a kolem, řekl bych, že 15 nebo 16 let je výborný věk pro začátek cvičení aikidó.

B: V porovnání s džúdó se v aikidó stává jen vyjímečně, že by jste se s protivníkem prali, takže není potřeba mnoho fyzické síly. Kromě toho můžete kontrolovat v páce ne jednoho, ale i víc protivníků zároveň. Jako budó je to opravdu ideální. Stává se, že by se hodně lidí s násilnou povahou přicházelo učit?

Kiššomaru Uešiba: Samozřejmě, že se i takoví lidé přicházejí, ale jestliže se učí se záměrem užít aikidó jako prostředek k boji, nevydrží dlouho. Budó není jako tancování nebo sledování filmu. K tomu, abyste se zlepšovali, je zapotřebí cvičit opravu neustále, ať se děje cokoliv. Obzvláště aikidó je jako duchovní cvičení, kterému budó propůjčuje formu. Nikdy se nemůže rozvíjet jako prostředek k boji. I ti, kteří mají sklony k násilí, od takového chování upouštějí, když se začnou učit aikidó.

B: Aha....skrze nepřetržité cvičení se přestanou chovat jako násilníci.

Ósensei: Protože aikidó není bu (způsob boje) násilí, ale spíš bojové umění lásky, nechováte se násilně. Změníte násilného protivníka jemným způsobem. Už se více nemohou chovat jako násilníci.

B: Rozumím. Není to kontrola násilí pomocí násilí, ale přeměna násilí v lásku.

A: Co začínáte učit jako základ aikidó. V džúdó se učí ukemi (pády).....

Kiššomaru Uešiba: Nejdřív přesuny (taisabaki) a pak proudění ki....

A: Co znamená proudění ki?

Kiššomaru Uešiba: V aikidó se neustále učíme kontrolovat partnerovo ki prostřednictvím pohybů našeho vlastního ki tak, že stáhneme partnera do našeho vlastního pohybu. Potom se učíme, jak otáčet tělem. Nepohybujete se jenom tělem, ale současně s ním i rukama a nohama. Tak se celé tělo sjednotí a pohybuje se plynule.

B: Když se dívám na cvičení aikidó, zdá se mi, že žáci padají přirozeně. Jak nacvičujete pády?

Kiššomaru Uešiba: Aikidó se liší od džúdó, kde se perete s partnerem tak, že vždycky zachovávejte nějakou vzdálenost. Z toho plyne, že je možný volnější pád. Místo pádu s odbouchnutím, padáme s využitím principu kruhu, což je přirozený způsob. Tyhle čtyři základy pečlivě procvičujeme.

B: Takže cvičíte tai no sabaki (přesuny), ki no nagare (proudění ki), tai no tenkan hó (otáčení těla), ukemi a potom začnete procvičovat techniky. Jaký typ technik učíte nejdříve?

Kiššomaru Uešiba: Šihónage, techniku pomocí níž můžete hodit partnera do mnoha různých směrů. Provádí se stejně, jako když provádíte techniku s mečem. Samozřejmě, že také používáme bokken (dřevěný meč). Jak už jsem řekl, v aikidó se dokonce i nepřítel stane částí vašeho pohybu. Můžu s protivníkem pohybovat, jak chci. Z toho přirozeně vyplývá, že když cvičíte s čímkoliv dostupným, jako je tyč nebo dřevěný meč, stane se částí vašeho těla, stejně jako nohy nebo ruce. Proto, v aikidó, to co držíte přestává být pouhým předmětem a stává se prodloužením vašeho těla. Další je iriminage. V této technice vstoupíte ve chvíli, kdy se vás protivník pokusí zasáhnout. Například, protivník se vás pokusí zasáhnout pěstí nebo hranou ruky (tegatana) do obličeje. S využitím protivnickovy síly otevřete své tělo, vstoupíte nalevo za něj a vedete jeho pravou ruku vašimi nataženými rukama ve směru útočnickova pohybu. Potom držíc jeho ruku provedete kolem jeho hlavy kruhový pohyb. Protivník pak upadne s rukou zamotanou kolem své hlavy...Tohle je také plynutí ki...Je zde řada složitých teorií, které se této záležitosti týkají. Protivník je zanechán úplně bez síly, nebo lépe řečeno, jeho síla je vedena směrem, kterým chcete protivníka vést. Takže, čím je útočník silnější, tím je to pro vás snadnější. Na druhou stranu ale, když budete působit proti jeho síle, nikdy nemůžete doufat, že zvítězíte nad velmi silným člověkem.

Ósensei: V aikidó nikdy nejdete proti útočnickově síle. Když zaútočí úderem nebo sekem, vede útok v podstatě jednou dráhou nebo na jedno místo a všechno co musíte udělat, je vyhnout se.

Kiššomaru Uešiba: Další techniky, které cvičíme jsou: ikkjó proti šomenuči v seiza, nikjó, techniky s pákou nebo fixací a tak dále...

B: Aikidó obsahuje mnoho duchovních prvků. Jak dlouho to trvá než porozumíte základním věcem?

Kiššomaru Uešiba: Jelikož jsou lidé různí, nedá se to říct všeobecně, ale když člověk cvičí po dobu kolem tří měsíců, aikidó trochu porozumí. A ti, kteří cvičili tři měsíce, budou cvičit šest měsíců. Když cvičíte šest měsíců, můžete pokračovat po neomezeně dlouhou dobu. Ti, kdož mají jen povrchní zájem, skončí dřív než za tři měsíce.

B: 28. tohoto měsíce se uskuteční zkoušky na šodan (1.dan). Kolik lidí už má černý pás?

Kiššomaru Uešiba: Nejvyšší stupeň je 8.dan a ten mají tři lidé. Potom je šest 7.danů. Těch, kteří mají první dan je opravdu spousta, ale samozřejmě počítám jenom ty, kteří se dostali po válce do kontaktu s Hombu dódžó.

B: Mimo Japonsko je také značný počet lidí cvičících aikidó, že?

Kiššomaru Uešiba: Pan Tohei navštívil za účelem výuky aikidó Hawai a Spojené Státy, kde v současné době cvičí 1,200 nebo 1,300 lidí. Tato cifra zhruba odpovídá 70,000 nebo 80,000 aikidóků v Tókyu. Ve Francii je také několik lidí s černým pásem. Jeden Francouz se začal učit aikidó potom, co se zranil při tréninku džúdó. Chtěl na vlastní kůži poznat ducha aikidó, ale ve Francii to nebylo možné. Cítil, že jestliže chce najít skutečného ducha aikidó, musí hledat na místě vniku tohoto umění. Řekl, že to byl důvod, proč přijel do Japonska. Také panamský vyslanec cvičí, ale zdá se, že je na něj v Japonsku příliš chladno, takže v zimě necvičí. Také bych vám rád pověděl o jedné paní, jménem Onoda Haru, která se vydala do Říma studovat sochařství. Cvičí aikidó už od doby, kdy chodila do školy v Tókyu a nedávno mi od ní přišel dopis, že se v Itálii náhodou setkala s lidmi, kteří také cvičí a mile ji mezi sebe přijali.

A: A co se týká interpretace technik aikidó?

Ósensei: Nejdůležitější stránka je masakacu agacu a kacuhajai. Jak už jsem řekl předtím, masakacu znamená „správné vítězství“ a agacu znamená „vyhrát v souladu s posláním nebes, které vám bylo určeno.“ Kacuhajai znamená „stav mysli rychlého vítězství.“

A: A tato cesta je dlouhá, že?

Ósensei: Cesta aiki je nekonečná. Je mi 76 let, ale stejně se mám co učit. Není to jednoduchý úkol, zvládnout Cestu v budó nebo v umění. V aikidó musíte rozumět každému úkazu v přírodě. Například, rotaci Země a nesmírně spleťtému a dalekosáhlému řádu Světa. Je to cvičení na celý život.

B: Takže aiki je učení bohů stejně jako bojové umění. Co je tedy tím duchem aikidó?

Ósensei: Aikidó je ai (láska). Obsáhnete vaše srdce touto obrovskou láskou Světa a vašim posláním se stane chránit a milovat všechny věci. Tento cíl je opravdové a skutečné budó. Skutečné budó znamená zvítězit nad sebou samými a odstranit bojechtivého ducha nepřátel...Je to cesta, kde je skrze absolutní sebezdokonalení odstraněn každý nepřítel. Cvičení aiki je cvičení odříkání a způsob jakým dosáhnete stavu jednoty ducha a těla pomocí uskutečnění principů Nebe.

B: Takže aiki je cesta k světovému míru?

Ósensei: Konečný cíl aiki je vytvoření nebe na zemi. V každém případě, celý svět musí být v harmonii. Potom nebudeme potřebovat atomové a vodíkové bomby. Může to být klidný a příjemný svět.

- s laskavým svolením majitelů práv -db-